23/03/2019

Για την ταπείνωση που αποκτάται μέσω των πειρασμών

/ Γνώμες

Από αυτά που έχω να πω, άγιοι Πατέρες, παρακινούμενος από την αδελφική αγάπη, και από την εντολή του Θεού, αν και δεν είμαι ικανός, και έχω ανάγκη από τις ευχές σας, όμως κάθε ένας έχει από τον ευεργέτη μας Θεό χάρισμα, άλλος ένα, και άλλος άλλο, όπως ο Κύριος θέλει. Όσα είναι σύμφωνα και δεκτά στην Ορθόδοξη και Ανατολική Εκκλησία, είναι του Πανάγαθου Θεού, εάν δε υπάρχει κανένα νόθο, οφείλεται στην αγνωσία και αμάθειά μου’ και παρακαλώ την αγάπη σας, να με διορθώσετε με τη συμβουλή σας. Παρακαλώ δε ακόμη την αγάπη σας, να με θυμάστε στις προσευχές σας, και να παρακαλείτε τον Κύριο να ανοίξει τα μάτια της ψυχής μου και να φωτίσει το σκότος μου.

Δεν υπάρχει άλλο καλύτερο στον άνθρωπο από όλα, ούτε στον ουρανό, ούτε στη γη ούτε σ΄ όλη τη δημιουργία του Θεού, από το να κερδίσει τη Βασιλεία των Ουρανών, και δεν υπάρχει τίποτε χειρότερο και πικρότερο από το να ξεπέσει απ’ αυτή. Αλλοίμονο στη ψυχή που θα βρεθεί έρημη από τη χάρη του Θεού στην ώρα του χωρισμού από το σώμα· και ποιός μπορεί να καταλάβει τον πόνο και τη θλίψη της; Κανένας δεν μπορεί, μόνον αυτή. Ποιός μπορεί να διηγηθεί ή να καταλάβει

την χαρά και αγαλλίαση της ψυχής που θα αξιωθεί να βρεθεί εκείνη την ώρα συντροφευμένη με τη χάρη του Θεού; Κανένας άλλος παρά μόνον οι όμοιοί της. Μακάρι ο Πανάγαθος Κύριος να μας αξιώσει όλους της δεξιάς μερίδας της χάριτός του. Γι’ αυτό μας έπλασε ο φιλάνθρωπος και πανάγαθος, για τα δεξιά, και όχι για τα αριστερά· για την Βασιλεία του, και όχι για την κόλαση.

Και πολύ χαίρεται με όλα τα ουράνια τάγματα, όταν η ψυχή αξιωθεί να λάβει τη χάρη του, όπως το λέει. «Χαρά γίνεται στον ουρανό για κάθε αμαρτωλό που μετανοεί». Και πάλιν λυπάται ο πα-νάγαθος Κύριος όταν αποτύχει· όπως έκλαυσε την Ιερουσαλήμ και τον Ιούδα. Ας προσπαθήσουμε λίγο αδελφοί, να χαροποιήσουμε τον Κύριο και Δημιουργό μας, για να μας χαροποιήσει και αυτός αιωνίως. Και πώς μπορούμε να τον χαροποιήσουμε ; Εάν τηρήσουμε τις εντολές του, γιατί οι εντολές του Χριστού δεν είναι βαριές, αλλά πολύ ελαφρές. Το θεμέλιο σε όλες είναι η ταπείνωση. Όποιος λοιπόν αρχίζει από την ταπείνωση που δεν είναι κοπιαστική, αμέσως τον ανεβάζει ο Κύριος στην πραότητα και από την πραότητα τον αξιώνει του μακαρίου πένθους, και με αυτό συμφιλιώνεται με αυτόν, και δέχεται βοήθεια, και εφαρμόζει όλες τις θείες εντολές του. Τότε χαίρεται ο Πανάγαθος Κύριος με την προκοπή μας.

Η μακαρία ταπείνωση, αποκτάται πρώτον με την υπομονή στους πειρασμούς, με τη σιωπή, με την κακοπάθεια, με την καταφρόνηση, και με την θεληματική πτωχεία. Οι πειρα-σμοί που μας έρχονται από τους δαίμονες, είναι αυτοί: μας ενοχλούν οι λογισμοί της πορνείας, του φθόνου, της κενοδοξίας, της φιλαργυρίας, της γαστριμαργίας, της ακηδίας, και άλλοι διάφο-ροι. Αλλ’ όταν τους πολεμούμε, τότε όχι μόνον δεν μπορούν να μας βλάψουν, αλλά μας προξενούν και την ταπείνωση· αν τους δεχόμαστε, μας βλάπτουν πολύ, και αντί ταπεινούς μας κάνουν κενόδοξους.

Πειρασμοί του σώματος είναι οι ασθένειες, σωματικές ζημιές, ενοχλήσεις από κακούς ανθρώπους, κατηγορίες, συκοφαντίες, βρισιές, διωγμοί, αδικίες και καμιά φορά ξυλοδαρμοί. Εάν υπομένουμε και δεν εκδικηθούμε, μας προξενούν μεγάλη ταπείνωση, και βαθύτατη ειρήνη στην καρδιά· εάν δεν υπομένουμε την ασθένεια, και γογγύζουμε στους ανθρώπους που μας ενοχλούν και τους αντιμιλούμε προσπαθώντας να εκδικηθούμε, μοιάζουμε με εκείνους που κλωτσούν τα καρφιά με γυ-μνά πόδια. Αυτοί το μόνο που κερδίζουν είναι μεγάλη λύπη και ταραχή στην καρδιά και πολλή σύγχυση στους λογισμούς.

Ας μιλήσουμε τώρα και για τους δαιμονικούς πειρασμούς που μας πολεμούν και πως πρέπει να τους αντιμετωπίζουμε. Δεν υπάρχει άλλο ισχυρότερο όπλο σ’ εμάς παρά το όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Πρέπει όμως να πιέσουμε πρώτον τον εαυτόν μας στην εφαρμογή των θείων εντολών, να συμφιλιωθούμε με την

αγαθότητά Του, και τότε μας βοηθά και το θείο του όνομα, και γίνεται όπλο φοβερότατο στους εχθρικούς δαίμονες. Εάν μόνον με το στόμα φωνάζουμε, το «Κύριε Ιησού Χριστέ», θα ακούσουμε το: «τί με φωνάζετε Κύριε Κύριε, και δεν κάνετε αυτά που λέω» και ότι «δεν θα μπει στη Βασιλεία των Ουρανών όποιος μου λέει Κύριε Κύ-ριε, αλλά αυτός που εφαρμόζει το θέλημα του ουράνιου Πατέρα μου».

Ο άνθρωπος που έχει ταπείνωση, δεν υπερηφανεύεται, ούτε θυμώνει, ούτε κατακρίνει, ούτε κατηγορεί παρά μόνον τον εαυτόν του τον οποίον θεωρεί ως αμαρ-τωλό. Ο ταπεινός αγαπά την ησυχία, δεν αγαπά τις πολλές συναναστροφές και συζητήσεις, διότι γνωρίζει τη ζημιά που προκαλούν.

Και με τα μάτια βλέπει όσα δεν θέλει· με τα αυτιά πάλιν ακούει όσα δεν τον ωφελούν, αλλά και πολλά τον βλάπτουν· με τη γλώσσα λέει εκείνα που δεν ήθελε να πει· και όταν γυρίσει στο κελλί του τότε φθάνουν οι δαίμονες σαν σφήκες και μας θυμίζουν εκείνα που είδαμε, και ακούσαμε, και είπαμε· και για εκείνα μεν που είδαμε και ακούσαμε, μας παρακινούν να κατηγορούμε και να κατακρίνουμε· για εκείνα δε πάλιν που είπαμε, μας φέρνουν λύπη και μεταμέλεια· και έτσι απασχολούμαστε με αυτά και αρπάζεται ο νους μας από τέτοια και πλέον δεν μπορεί να σταθεί ούτε στην προσευχή, ούτε στην μελέτη του θανάτου, ούτε στην ακολουθία μπορούμε να τον συγκεντρώσουμε. Και έτσι μη γνωρίζοντας από που αιχμαλωτιζόμαστε, απορούμε και λέμε ο ένας στον άλλο: «Δεν μπορώ να μαζέψω το λογισμό μου, στον Κανόνα και στην Ακολουθία». Πώς μπορούμε στο ίδιο δοχείο που το έχουμε γεμάτο νερό, να βάλλουμε και λάδι; Αν θέλεις να το γεμίσεις λάδι, άδειασε πρώτα το νερό, και τότε το γεμίζεις με ό,τι θέλεις.

Πολυτίμητο, και ασυγκρίτως ατίμητο δοχείο, έπλασε ο φιλάνθρωπος Κύριος τη ψυχή μας· όχι να δέχεται νερό και λάδι, αλλά αυτόν τον Δημιουργό και Πλάστη μας, που είναι αχώρητος σ’ όλα τα κτίσματά του. Ω, της φιλανθρωπίας και αγαθότητάς του ! Πόσον μας αγαπά, πόσον μας περιποιείται και πως μας κυβερνά, και εμείς οι ανόητοι ξοδεύουμε τον καιρό μας, στα ψεύτικα και μάταια. Και εκείνα που μας πρόσταξε ο Κύριος να μη ζητούμε, απεναντίας εμείς βάλαμε όλη μας την προσπάθεια και τα ζητούμε. Μας είπε: «μη ζητάτε τί θα φάτε και τί θα πιείτε και τί θα ντυθείτε», και εμείς εκείνα ζητούμε. Μας είπε: «ζητείτε τη Βασιλεία των Ουρανών και τη δικαιοσύνη», και εμείς μόνον με τα λόγια τη ζητούμε, και όχι με τα έργα και την ψυχή μας.

Αλλοίμονο σ’ εμένα τον άθλιο, που λέω και δεν κάνω. Έρχε-ται καιρός αδελφοί μου, έρχεται και μάλιστα γρήγορα, που θα αναζητήσουμε μίαν ημέρα από αυτές που τώρα αφήνουμε και χάνονται, και δεν θα την ξαναβρούμε. Τώρα είναι καιρός καλός και κατάλληλος για να αγοράσουμε τον πολύτιμο μαργαρίτη, για να πλουτίσουμε· τώρα μπορούμε να βρούμε το προζύμι, να το βάλουμε στο αλεύρι της

ψυχής μας, για να ζυμωθεί όλο και να γίνει άρτος καθαρός, και άξιος για τροφή του Βασιλέως Χριστού του Θεού.

Μας έφερε ο Κύριος και σε τόπον άγιο και κατάλληλο για να τον υπηρετήσουμε. Έχουμε δε και την Κυρίαν Θεοτόκο, βοηθό και σκεπα-στή, που ζήτησε από τον Υιό Της να είναι δικό της περιβόλι, και υποσχέθηκε ότι όποιος θελήσει να σωθεί να την έχει βοηθό. Ας την παρακαλέσουμε λοιπόν με πίστη θερμή, και ως Μητέρα του πανάγαθου Θεού που είναι, θα μας φωτίσει τον λογισμό, και θα μας οδηγήσει στο θέλημα του Υιού Της. Ακόμη θα μας σκεπάζει από τον κοινό εχθρό μας διάβολο, που τρέχει με το στό-μα ανοικτό ποιόν να βρει και να καταπιεί όπως λέει ο Απόστολος Πέτρος. Είθε ο Κύριος, διά των πρεσβειών αυτής της Κυρίας μας Θεοτόκου, να μας φυλάξει και να μας αξιώσει να τον προσκυνούμε και να τον δοξάζουμε στη Βασιλεία του, μαζί με όλους τους Αγίους του στους ατελεύτητους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

(Διονυσίου Ιερομονάχου, Ίχνος Χριστού, Ομιλία Δ΄, σε νεοελληνική απόδοση).